

PROJEKT & KULTUR

nr. 144 ----- august 2020

issn. 0901-8824

www.gtu.dk

emmaus

INTERNATIONAL

PROVOKATØRER FOR FORANDRING

Skovvej 24, 9510 Arden. Tlf.: 42 17 09 97. gtu_sekr@hotmail.com
Medlem af Den Internationale Emmaus-Bevægelse

Velkommen til Projekt & Kultur nr. 144!

Projekt & Kultur udgives af Genvej til Udvikling (GtU), tlf.nr. 42 17 09 97
gtu_sekr@hotmail.com - www.gtu.dk
 Kontingenter, abonnementsbetalinger og bidrag sendes til reg.nr. 9806, kontonr. 2071578634.

Hvor intet andet angives, er teksten af Jørgen Olsen. **Indlæg til Projekt og Kultur nr. 145** skal aftales på gtu_sekr@hotmail.com. Bladet skal udkomme i november 2020.

Dette blad er trykt på Godsbanen i Aarhus i 85 eks. Redaktionen opfordrer til eftertryk med kildeangivelse. Signerede artikler udtrykker ikke nødvendigvis foreningens holdninger.

Dette nummer indeholder:

3 - 6: Hvorfor bøger fra de varme lande?

- af Vagn Plenge

7: Indkaldelse til generalforsamling.

**8: Mødedeltagelser og udstillinger ---
 mediemarkering ---
 pakkeforsendelser.**

**9: 3 spørgsmål til ... Beron Molontoa,
 Cordis, Sydafrika**

- af Emmaus International
 - oversat af Tina Jonstrup
 Larsen

**10 - 11: 3 spørgsmål til ... Poppy John Xavier,
 Kudumbam, Indien**

- af Emmaus International
 - oversat af Helene S.
 Holmgreen Hansen

**12 - 13: Er krisens løsninger fremtidens
 løsninger?**

- af Emmaus Europa
 - oversat af Naja Egede
 Kristensen

**14 - 16: Solidaritet med bøndernes
 udfordringer med at skabe
 en bæredygtig verden**

- af Emmaus International
 - oversat af Sara Grund
 Sørensen

Billedet på forsiden er taget af Leïla, Emmaus-Samfundet i Iasi, Rumænien. Ud over forsiden handler også siderne 9 til 16 om landbrug.

Billedet på bagsiden er taget af freelancefotograf Didier Gentilhomme, som samarbejder med Emmaus International. Billedet er en del af artiklen på side 14 til 16.

**Hermed en stor tak til alle, som har sendt
 kontingenter og bidrag siden sidst!**

Vi er for tiden 133 medlemmer.

Hvis der er vedhæftet en seddel med kontooplysninger, har du ikke betalt for i år.

Husk at læse www.gtu.dk – her opdateres www.gtu.dk/Nyheder.htm og www.gtu.dk/Kalender.htm ganske ofte.

Uffe Torm er død, 75 år

Han var en af de allerstørste i dansk udviklingssamarbejde og -journalistik.

Her er Globalnyts nekrolog

<https://globalnyt.dk/content/uffe-torm-er-doe-d> - som kommentar er føjet et link til Projekt & Kulturs anmeldelse af bogen "Kristendom og udvikling", som Uffe Torm redigerede.

Æret være mindet om Uffe!

Susanne Pascal er død, 66 år

Susanne var gennem årtier en ihærdig og trofast sekretariatsleder af oplysningsforbundet Mundu i Aarhus og desuden aktiv i bl.a. Caribien-Komiteen og U-landsimporten. Læs

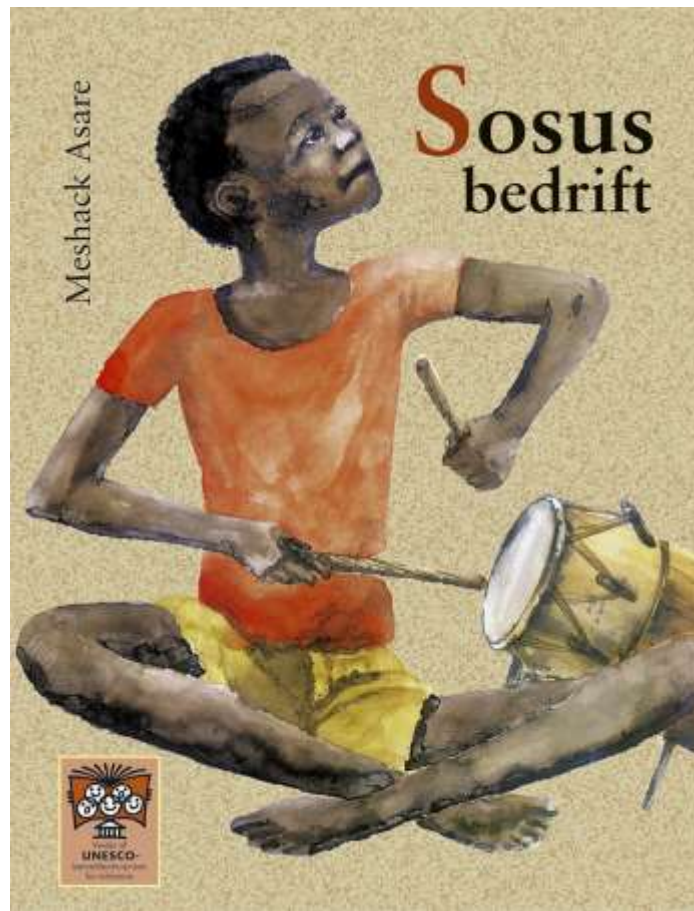
<https://www.mundu.dk/mindeord/>
 + <https://arbejder.dk/navne/susanne-damsgaard-pascal-er-d%C3%B8d>

Æret være mindet om Susanne!

Kommentar fra formanden

Jeg har valgt at trække mig som formand for GtU ved den kommende generalforsamling. Årsagen er, at jeg i efteråret fik konstateret en kronisk sygdom med det meget eksotiske navn congenit Myastem syndrom, hvilket betyder noget i retning af medfødt alvorlig muskellidelse. Efter lang tids indlæggelse lever jeg i dag et ganske normalt liv. Min lungekapacitet er dog stærkt svækket, hvorfor jeg er særlig udsat i forhold til coronasmitte. Derfor ser jeg mig ikke i stand til at deltage i møder for tiden og har derfor valgt at trække mig fra bestyrelsen. Jeg står dog stadig til rådighed for at bidrage, hvis der er foreningsopgaver jeg kan løse.

- Jens Elgaard Madsen.

Hvorfor bøger fra de varme lande?

- af Vagn Plenge, indehaver af Forlaget Hjulet siden 1976
- illustreret af to bogforsider

"Her får vi ikke forklaret og analyseret udefra, her er vi midt i hvad det handler om.

- journalist og forfatter Lone Kühlmann om litteratur fra de varme lande

Kun ni måneder efter at en talibaner skød Malala i hovedet, stod hun i FN – dagen efter sin 16-års fødselsdag – og talte til 500 ungdomsledere fra hele verden. Malala ønsker at hver eneste pige og dreng rejser sig og taler højt og frit for de millioner af børn som ikke kan komme i skole. *"Lad os tage vores bøger og blyanter. Et barn, en lærer, en blyant og en bog kan forandre verden,"* sagde hun.

Malala – pigen som kæmper med ord, af Karen Leggett Abouraya er en usentimental billedbog om denne tapre pige – modtager af Nobels Fredspris 2014 – og et vidnesbyrd om den magt som uddannelse har til at ændre livet for børn. Malala er naturligvis en ekstraordinær pige. Men der er utallige stræbsomme børn – og uselviske børn rundt om i verden, måske især i de fattigere og konflikt- eller katastroferamte lande.

(fortsættes side 4)

Hvorfor bøger fra de varme lande?

(fortsat fra side 3)

Det er kun en lille del af dem der er kommet til Danmark i de senere år. Det er alle disse børn og unge – og deres familier – jeg foreslår at børn i Danmark læser mere om, i form af billedbøger, eventyr og fiktion, men sandelig også om deres forældre og andre voksne omkring dem, som vi kan møde og blive kendt med gennem romaner, noveller og anden skønlitteratur.

Det er historier med begivenheder, oplevelser, erfaringer og billeder som er anderledes end dem vi kender fra os selv, bøger med spændende, fascinerende miljøer og kulturer – og, ikke mindst, med mennesker af kød og blod i stedet for dem vi ser på TV og fotos i aviser: de navnløse ofre for skævhederne i verden. Det er piger og drenge, kvinder og mænd med værdighed og styrke, med ambitioner og kulturelle værdier, som sætter dem i stand til ikke bare at leve og overleve under forhold som formentlig de færreste af os ville synes om eller kunne udholde, men som tilmed også kæmper for et bedre liv!

Og, ikke at glemme, også de fester og ler og morer sig. Vi kan faktisk hente mange underholdende historier fra de varme, fattige lande med deres kulturelt rige mennesker.

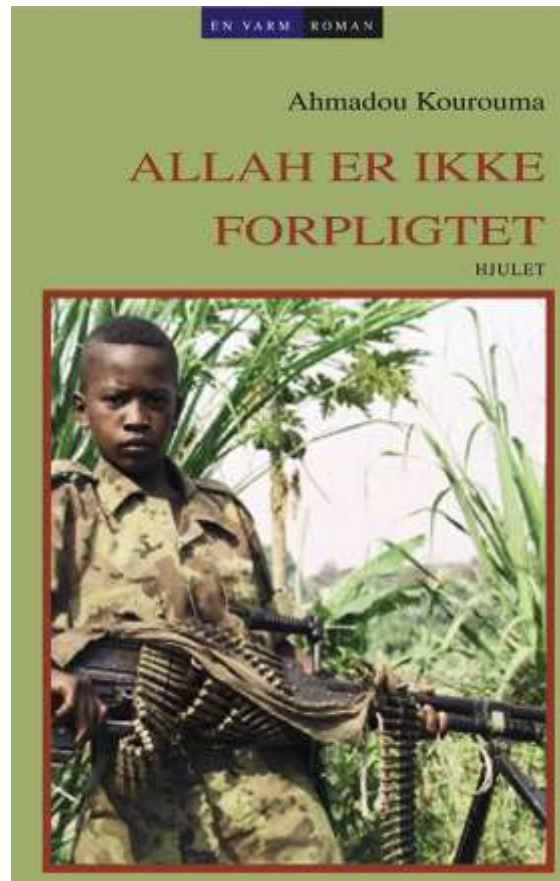
Blandt romaner fra Vestafrika kan jeg, som nogle få eksempler, nævne Aminata Sow Falls satiriske **Tiggernes strejke** fra det muslimske Senegal om de bedrestilledes hykleri, Ahmadou Kouroumas medrivende og indsigtsfulde **Allah er ikke forpligtet**, om børnesoldater under borgerkrigen i Liberia, samt Francis Bebeys indtagende barndoms skildring **Regnbarnet** eller hans **Ashanti-skønheden** om politik og kærlighed i Ghana.

Selv en kort billedbog eller et eventyr kan give vore børn positive modbilleder til det dominerende billede af håbløshed og mindreværd. Eventyrene viser at alle mennesker har de samme grundlæggende værdier og mål uanset deres kulturelle ”overtøj”, eller hvad de kalder deres gud(er). Hvis ikke, hvorfor fortælles så så mange ens eventyr verden rundt og endnu flere med de samme temaer, det være sig folkeeventyr eller H.C. Andersens?

Bøgerne er vigtige; for det er svært – tror jeg – at føle solidaritet og personlig omsorg for mennesker som man ikke kender noget til og ikke regner for en af os. Men i alle tilfælde, hvorfor ikke supplere undervisningsstoffet i bøger til bl.a. geografi og samfundsfag med fortællinger om individuelle mennesker, ikke mindst børn ... og jeg mener ikke den kedsommelige, konstruerede type à la ”Hassan – et barn i Marokko”, men fx ghaneseren Meshack Asares prisbelønnede bøger **Sosus bedrift**, om en drengs mod og handlekraft på trods af sit handicap, og **Trommeslagerens hemmelighed**, om Kwajo der må løse en række gåder for at få fat i asantekongens guldskat.

Endnu et forhold er blevet vigtigt nu hvor vi har så mange børn fra andre kulturer og med anden hudfarve og navne: Synlighed! At disse børn kan genkende sig i de bøger de får læst eller selv læser, hvad enten hjemme eller i en undervisningssammenhæng.

På et møde i København om børnebøger gjorde det et stort indtryk, da en sort kvinde blandt publikum fortalte at hendes datter på 4 år kun ville tegne børn med lys hudfarve: Jo, for *de* er de flotte og mest rigtige! Moderen beklagede hvor svært det er at finde bøger med billeder af børn, som hendes datter kan spejle sig i. Det står ikke bedre til med bøger med arabiske børn. Alligevel er markedet for sådanne bøger åbenbart for lille i Danmark, for de større forlag som har midlerne, udgiver dem ikke.

Anna McQuinns bøger om Luna, som elsker at gå på biblioteket, at passe sin egen have m.m., er sådanne historier om en pige, som ”tilfældigvis” er farvet (*Forlaget Arvids*). Men betyder dét at de kun er for farvede børn, som mange synes at mene?

Betyder dette at bøgerne kun er for farvede børn, som mange synes at mene? ”Jamen, er bøger med hvide hovedpersoner da kun for hvide børn?” – spørger den britiske forlægger Verna Wilkins til svar i en artikel i Selskabet for Børnelitteraturs blad *Klods Hans* (nr. 2, 2014). Hun udgiver bøger med sorte børn i almindelige hverdagssituationer for at afbøde netop det savn som denne sorte mor gav udtryk for.

Verna fortsætter: ”Det er en myte at børn ikke hæfter sig ved farven... Vi belønner dem for at identificere farver fra de er helt små. Hvorfor skulle de pludselig blive

farveblinde når de ser sorte mennesker? De bemærker farven, men kommenterer den sandsynligvis ikke fordi den er uden betydning, eller fordi vi voksne endnu ikke har lært dem racisme.” Og Verna citerer forlæggeren Ravi Mirchandani: ”At være farveblind handler ikke om tolerance. Tolerance handler om at lade mennesker være forskellige og anerkende at vi alle har forskellige historier.”

Også mange af sydafrikanske Niki Dalys bøger kunne lige så godt handle om hvide danske børn som om sorte afrikanske, fx dem om **Kwela Jamela**, der lever sammen med sin mor og bedstemor, og som har det med at redde sig ud af pinlige situationer, eller **Der var engang**, om en piges vanskeligheder med at lære at læse, eller **Drengen og bølgerne**, om en drengs oplevelser på stranden – for blot at nævne nogle få.

(fortsættes side 6)

Hvorfor bøger fra de varme lande?

(fortsat fra side 5)

Både i Mari Groblers **Gaver til Mor** og i Polly Alakijas **Fang den ged** – om geden der laver ravage på et nigeriansk marked – lærer man at tælle fra én til ti og tilbage igen.

Mama Panyas pandekager af Mary & Rich Chamberlin har ikke blot en opskrift på kenyanske pandekager, men implicit også en mulig forklaring på hvordan de fem brød og to fisk kunne bespise fem tusinde. Og Erik Madderens **Døden i en nøddeskal** bibringer fint en forståelse for hvorledes døden er en forudsætning for livet. Således kunne jeg blive ved...

Det er en udbredt opfattelse at mindst hovedpersonen i en bog – om ikke flere – skal være dansk for at vores børn kan identificere sig med ham/hende, og derfor skal bogen være skrevet af en dansker, som jo kender til netop vores børns baggrund. Således blev der solgt 600 eksemplarer af en bog af en *dansk* forfatter om en *dansk* piges oplevelser i Indien sammen med en indisk pige.

Samme år blev bogen **Farligt venskab** udgivet, men den er skrevet af den *kenyanske* forfatter Meja Mwangi, og dens to hovedpersoner er en *britisk* og en *kenyansk* dreng, så der blev solgt færre end 200 eksemplarer af denne bog – i Danmark. Bogen havde fået den tyske børnebogspris som årets bedste, og i Sverige er der solgt 1000 eksemplarer af den.

I mellemtiden er denne situation yderligere forværret. Eksempelvis er der solgt knap 70 eksemplarer i Danmark af den prisbelønnede brasilianske forfatter Ana Maria Machados bog **Slavepigen fra den anden verden** – og over 1000 eksemplarer i Sverige.

Jeg kunne give mange flere eksempler på denne forskel, som jeg kun kan forklare med en større åbenhed i Sverige, en større interesse for at tilbyde svenske børn at læse om børn i andre lande og kulturer for derigennem at give dem andre oplevelser end de sædvanlige og udvide deres horisont med en større indsigt og forståelse. Skulle der være forskel på danske og svenske børn? Mon dog? En 12-årig pige jeg forærede **Slavepigen**, slugte straks bogen.

Mit yndlingseksempel på den generelle vrangforestilling om hvad børn fængsles af og forstår, er bogen **Øjne på verden**, også af Ana Maria Machado – om en dreng som har levet i eksil med sine forældre. Tilbage i Brasilien har han fået en stedfar, og han er usikker på hvor han egentlig hører til.

En populær dansk børnebogsforfatter anmeldte rosende bogen, men konkluderede alligevel at danske børn ikke ville kunne identificere sig med drengen. Da havde min kone læst den op for en 7. klasse med børn af immigranter og enlige danske mødre, og for første gang havde alle lyttet så intenst at den berømte knappenål kunne være hørt falde på gulvet.

Som et studie af ”eksotiske børnebøger” konkluderede: Den verden som er fremmed og mystisk for børn er *ikke* den som børn i fremmede lande lever i, men *de voksnes* verden!

.....

Genvej til Udvikling forhandler et udvalg af bøger fra Forlaget Hjulet, jf.

http://gtu.dk/blandede_u-landhandel_2018.pdf - bøgerne præsenteres altid på en halv snes af de bageste sider i kataloget.

Indkaldelse til generalforsamling

Genvej til Udvikling (GtU) holder generalforsamling søndag den **27. september** kl. **13.00 – 18.00** hos Laila Rita Klammer og Karl Aage Jørgensen på adressen **Spangen 8, Brønshøj**.

Af hensyn til forplejningen vil vi gerne bede om tilmelding til sekretariatet på tlf. 42 17 09 97 eller pr. e-mail på gtu_sekr@hotmail.com senest den 20. september. Der ydes rejseudbetaling ved benyttelse af billigste rejseform, hvilket normalt vil sige med DSB Orange, Flixbus eller samkørsel i privatbil.

Alle er velkomne – dog har kun fremmødte medlemmer, der er fyldt 14 år, stemmeret.

Dagsorden ifølge vedtægterne:

1. **Valg af dirigent:**
Aftales ved mødets åbning.
2. **Beretning:**
Læs side 8 og 9 i nr. 143
<http://gtu.dk/PK143-8-9.pdf>!
3. **Forelæggelse og godkendelse af det reviderede regnskab:**
Regnskabet forventes uddelt på generalforsamlingen.
4. **Behandling af indkomne forslag:**
Forslag skal være modtaget på sekretariatet gtu_sekr@hotmail.com - senest søndag den 20. september kl. 14.00.
5. **Fastsættelse af det årlige kontingent:**
Bestyrelsen foreslår uændrede minimumssatser:
Personligt medlemskab.....150 kr.
Husstandsmedlemskab.....200 kr.
Kollektivt medlemskab.....200 kr.
Abonnement uden medlemskab 100 kr.
6. **Planer for det kommende år:**
 - Pakkeforsendelserne.
 - Status vedr. tidligere partnere.

- Anvendelse af projektbidragene, herunder drøftelse af skibet Mare Ionio, Syn for Sagen i Afrika og Benébnooma i Burkina Faso.
- Oplysningsarbejde - hvordan bruger vi kræfterne bedst?
Effekten af oplysning i forbindelse med den blandede u-landhandel.
- GtU's kollektive medlemskaber:
 - FN-forbundet
 - Mundu
 - Civilsamfund i Udvikling
 - Globalt Fokus
 - Afrika Forum – tidligere Venskabsforeningen Danmark – Vestafrica
 - NGO'er i Nordjylland
 - Fællesrådet for Arden By
 - Frivilligcenter Mariagerfjord
 - Agro-Økologisk Netværk
 - Emmaus Europa
 - Emmaus International.

I forbindelse med sidstnævnte behandles bidrag til EI's solidaritetsfond. 150 € blev sendt i juni efter bestyrelsesbeslutning.

7) Valg af bestyrelse, bestyrelses- suppleanter og revisorer:

Biolog Jens Elgaard Madsen, Brabrand, Århus, ønsker at udtræde af bestyrelsen og takkes for lang og tro tjeneste.

Hydrogeolog Karl Aage Jørgensen, Brønshøj, modtager nyvalg til bestyrelsen.
Integrationskonsulent Julien K. M. Murhula, Nørrebro, København, og u-landskonsulent Jørgen Olsen, Arden, modtager genvalg til bestyrelsen.

Bibliotekar Inge Torkild-Hansen, Hjortshøj, modtager valg som ny 1. suppleant.
Projektkoordinator Ingrid Nyström, København S., modtager valg som ny 2. suppleant.

De parlamentariske revisorer genopstiller. Der er tale om økonomikonsulent ved Horsens Kommune, Per Gustav Johansen, Grumstrup, og landbrugstekniker Jørn Kirkegaard, Stilling.

8) Eventuelt:

Pia & Per Adelhart Christensen, Randers NV, har tilbudt sig som værtspar for generalforsamlingen i 2021.

Et udsnit af standen i Hadsund den 23. juli
(foto: Jørgen Olsen)

Mødedeltagelser og udstillinger

Open by Night i Hadsund

23. juli: Ninna Hougaard Pedersen, Birgitte Juul Nielsen og Jørgen Olsen passede stand for Genvej til Udvikling på Torvet i Hadsund.
Varesalg: 1.104 kr.

Medlemsmøde i FN-forbundet i Nordjylland

3. august: Jørgen Olsen deltog i møde på Hovedbiblioteket i Aalborg.

Repræsentantskabsmøde i Fællesrådet for Arden By og Omegn

11. august: Jørgen Olsen deltog i møde i Kulturhuset i Arden.

Mediemarkeringer

Venskab i partnerskaber er vejen frem

9. juni: GtU's koordinator satte en kommentar efter denne artikel på Globalnyt
<https://globalnyt.dk/content/venskab-i-partnerskaber-er-vejen-frem>

Pakkeforsendelser

Pakker med briller til Syn for Sagen i Afrika blev sendt den 11. juni og den 3. august, i alt 110 par briller emballeret af børnetøj - jf.
http://gtu.dk/syn_for_sagen_i_afrika.pdf
Tak til Røde Kors i Arden for at donere briller til formålet!

3 spørgsmål til ... Beron Molantoa, direktør for Emmaus Cordis ¹

- oversat af Tina Jonstrup Larsen fra

<https://www.emmaus-international.org/fr/actualites/2243-3-questions-%C3%A0-beron-molantoa,-directeur-d-emma%C3%BCs-cordis.html>

I en serie af interviews ønsker Emmaus International at dele nogle af sine medlemmers syn på pandemien Covid-19 og dens betydning for bevægelsen rundt om i verden. Ordet er givet til Beron Molantoa, direktør for Emmaus Cordis (Sydafrika). Han diskuterer vanskelighederne ved at praktisere indespærring af befolkningen, Sydafrikas sociale situation såvel som den måde hvorpå landets Emmaus-grupper håndterer krisen.

I Sydafrika blev der beordret indespærring af befolkningen; men af hvilke grunde var udførelsen af indespærringen praktisk talt umulig for de fattige dele af befolkningen i townshippene?

Det er arven fra apartheid, som Covid-19 især synliggør. Gennem 25 års demokrati er problemet med uligheder mellem et flertal af den fattige befolkning, som bor i townshippene, og et rigt hvidt mindretal, der udgør en lille politisk elite, ikke blevet løst.

Den grundlæggende infrastruktur er i en ringe forfatning i townshippene, hvilket gør det vanskeligt at tilpasse sig de begrænsninger, der er forbundet med pandemien. I disse kvarterer, hvor størstedelen af befolkningen bor, er veje og hospitaler i dårlig stand. Skolerne er overfyldte, og folk har langt til arbejde. Uddannelsessystemet og selv kloakeringerne er ikke tilpasset, så alle disse mennesker kan bo i alle disse områder. Alt dette er det stik modsatte af situationen for den rige og hvide del af befolkningen, en lille elite, som er tæt knyttet til den politiske magt.

Sydafrika har Afrikas næststørste BNP og det 34. på verdensplan. Hvordan kan man forklare en

sådan social situation i et land, hvis velstand svarer til Israels eller Singapores?

Det er tydeligvis en konsekvens af vores uddannelsessystem, som ikke lever op til udfordringerne, og ikke opfylder Sydafrikas grundlæggende behov i en global konkurrence. Hvis man tager eksemplet med Singapore, så investerede det kraftigt i sin befolkning fra uafhængigheden i 1965. Sydafrika har for sin del kun gjort meget lidt for uddannelse af det sorte flertal af befolkningen, som derfor ikke har kunnet drage nytte af den økonomiske vækst.

I de første 10 år af demokratiet gennemførte vi et forsoningsprojekt, som lykkedes, men på bekostning af det sorte flertal. De sorte indtog politisk magt; men det har været vanskeligt at bringe dette til gavn for det sorte flertal. De hvide sydafrikanere har bevaret den økonomiske magt. Det grundlæggende spørgsmål om ulighed er ikke blevet behandlet, som man kunne forvente det af et sort politisk flertal. Der er ikke truffet foranstaltninger til at reducere ulighederne, nedarvet fra fortiden (*uddannelse, økonomi, sundhed, infrastruktur osv.*) Lige såvel som der ikke er gjort noget for at udvikle produktionskapaciteten i et land, som hovedsagelig er et forbrugsland. I stedet har udviklingen alene gavnet middelklassen og overklassen. Det mest triste er, at vi har været alt for passive.

Hvordan reagerer Emmaus i Sydafrika på denne krise, og hvad er jeres frygt og håb for fremtiden?

Vi og vores samarbejdspartnere har svært ved at håndtere krisen. Mange har besluttet ikke at respektere isolationen, for at kunne arbejde og brødføde deres familie. Vi må lede efter nogle løsninger. Min frygt er at pandemien vil spredes, forårsage mange dødsfald, og at vaccinen til sin tid kun vil blive stillet til rådighed for et mindretal af befolkningen.²

¹ Cordis er en forkortelse for: Christian Outreach Done in Solidarity = Kristen Håndsrækning Udført i Solidaritet

² Læs seneste nyt her <https://globalnyt.dk/content/sydafrika-ophaever-nogle-af-verdens-skrappeste-coronatiltag>

3 spørgsmål til ... Poppy John Xavier Kudumbam, Indien

- oversat af Helene Sophie Holmgreen Hansen fra

<https://www.emmaus-international.org/en/news/2251-3-questions-for-poppy-john-xavier,-team-coordinator-at-kudumbam-india.html>

- fotos af Kudumbam, fra arbejdet med økologiske planter
- fodnoter af Jørgen Olsen.

Gennem en række interviews vil Emmaus International gerne dele sine medlemmers perspektiver på Covid-19-pandemien og dens indflydelse på bevægelsen verden over. Vi bad Poppy John Xavier, koordinatrice hos

Kudumbam, om at dele sine tanker. Vi spurgte hende hvad hendes gruppe gør for at fortsætte dens arbejde i disse krisetider, om nye typer af solidaritet som dukker op i Indien, og hvordan jordbrugsproduktion kan bruges i kampen mod fattigdom.

Kudumbam laver mikrokreditaktioner og promoverer bæredygtigt landbrug i det sydlige Indien.

Hvordan har arbejdet været under lockdown og kriseperioden?

I hvilket omfang har det været muligt at fortsætte jeres projekter?

Kudumbam¹ har siden 1982 arbejdet med træning i bæredygtigt langbrug, og fra 2015 har vi været involveret i et mikrokreditprogram. I samarbejde med NABFINS (National Bank Financial Services), har vi etableret 1.603 kvindegrupper (8.500 låntagere). Under lockdown-perioden har det været umuligt for kvindegrupperne at opretholde deres normale indtægter på grund af opbremsning af det igangværende mikrokreditprogram.

Takket være nødhjælpen fra Emmaus International² har vi kunnet etablere den nødvendige tillid til at kunne modarbejde denne krise og fortsat arbejde på at skabe en bedre verden. Gennem vores feltmedarbejdere har vi etableret kontakt med deres landbrugs låntagere for at mobilisere og distribuere mad og såsæd til sårbare mennesker.

Offentlig hjælp er næsten ikkeeksisterende i Indien, især ikke for mennesker, der arbejder i den uofficielle sektor.

Hvordan klarer de lokale sig gennem denne kriseperiode?

Opstår der nye former for solidaritet?

Under en katastrofe som COVID, er de fattigste af de fattigste dem som påvirkes mest, og de ældre efterlades til dem selv og døden. Kudumbam har haft mulighed for at mobilisere midler fra lokale partnerskaber, som er opstået for at støtte 200 familier med hjælpepakker, der indeholder madforsyninger. Kudumbam fortsætter med at mobilisere mere støtte for at udvise solidaritet til flere mennesker i nød i denne krisetid.

I lang tid har Emmaus International opfordret til en koordineret indsats for at fremme fundamentale rettigheder og respekt for miljøet.

Indien er et af de lande, hvor Emmaus-grupper arbejder med jordbrugsproduktion som et middel

til at bekæmpe fattigdom og promovere retten til sund mad.

Hvad har pandemien lært os om vigtigheden af Emmaus Internationals fordringer i denne sammenhæng?

Landbruget i Indien er mere end 1000 år gammelt. Et skift fra integreret landbrug til dyrkning af den samme afgrøde år efter år er sket på bare 70 år. Derfor har vi mistet store mængder land og vand og ødelagt vores miljø. I dag siger multinationale virksomheder: Genmodificerede frø og stordriftslandbrug er den eneste mulighed, hvilket fører til spørgsmålet om selve eksistensen af små og marginaliserede landmænd.

Vores kamp skal stille spørgsmålstejn ved ikke-bæredygtige politikker. Vi er nødt til at tage afstand fra stordriftslandbrug både i det lokale arbejde og ved at gøre os gældende over for globale myndigheder og institutioner, nogle gange gennem dialog, andre gange gennem mere konfronterende tilgang.

¹ <https://www.emmaus-international.org/en/who-are-we/emmaus-around-the-world/asia/india/kudumbam.html> - Kudumbam er et ord på det lokale sprog tamil og betyder familie.

² Under Covid19-krisen er store dele af Emmaus Internationals langsigtede arbejde sat på vågeblus og afløst af en koordineret nødhjælpsindsats for at støtte medlemsorganisationerne og deres primære målgrupper i at komme så helskindet som muligt gennem forløbet.

Gartneriet i Emmaus Cambridge, Storbritannien
(foto: Emmaus Cambridge)

Er krisens løsninger fremtidens løsninger?

- af Emmaus Europa
- oversat af Naja Egede Kristensen fra <https://mcusercontent.com/7bc348061349a1171714056a8/files/d38cc5fc-528a-4f5e-a647-2ea44974b87e/ArticleagriMEP.pdf>
- fodnoter af Jørgen Olsen.

Landbrug i Emmaus' grupper: vores modstandsdygtighed er også på vores tallerkener.

Vi ved nu, at den aktuelle sundhedskrise delvist skyldes industrielt landbrug og globalisering, som er årsag til skovrydning, delvist skyldes skade på biodiversitet samt menneskers udnyttelse af den vilde natur.

Lad os se på, hvordan de europæiske Emmaus-grupper har håndteret dette spørgsmål, og hvad det fortæller os om fremtiden:

Mange europæiske grupper har lanceret et landbrugsprojekt og/eller et partnerskab med foreninger, lokale gartnere eller landmænd. Denne forøgelse af landbrugsprojekter inden for bevægelsen Emmaus står for en holistisk økologisk tilgang og bidrager til sundere mad.

Fra Italien til Rumænien via Spanien, Storbritannien og Belgien styrker disse projekter også territorial integration, foruden at der tilbydes en større variation af arbejdsopgaver til de mennesker, Emmaus-samfundene byder velkomne.

Fra kosttilskud til autonomi

Emmaus Feniks i Holland, Villafranca og Ferrara i Italien har for eksempel store grøntsagsarealer til at fremstille alle eller nogle af de grøntsager, de spiser. I Aselogna, Italien, er der også bikuber til at fremstille honning, der produceres på stedet og sælges i butikkerne, og i Quarrata, Italien, er der 450 oliventræer, der sikrer forbruget af olivenolie i samfundet i et helt år.

I Emmaus-Samfundet i Clermont¹, Frankrig, er det Sidou, som brænder for havearbejde, der administrerer grøntsagshaven. I tre år har han været ivrig efter at udvikle denne aktivitet på en 1200 m² plads, så alle kan spise sundere. Han er ivrig efter at vise en anden side af Emmaus og benytter enhver lejlighed til at diskutere med besøgende og vise dem rundt i grøntsagshaven. Mens han venter på genåbningen af Emmaus-samfundet², benytter han tiden til at så frøene og sætte alt på plads, så haven fortsætter og vil garantere større madautonomi for samfundet.

Ligeledes i Poudrière i Belgien er haven og frugtplantagen et aktiv, der også giver mulighed for at bevare kontakten med naturen, som giver en mildning af angsten i denne begrænsningstid.

Landbrugsspecialisering eller en yderligere indkomst

Nogle grupper har helt specialiseret sig i landbrugsproduktion. I Frankrig var gården Moyembrie den første gård, der sluttede sig til Emmaus. Hvert år modtager gården fanger ved afslutningen af deres straf, og de deltager i produktionen, men også i opdrættet af høns og geder og i osteforarbejdningen. Et meningsfuldt sted at bo og arbejde for at genopbygge sit liv efter fængsel. En del af gårdens forretningsmodel er engagementet fra borgere, der forpligter sig til i mindst et år at betale forskud for en ugentlig kurv.

Denne model, der er ved at blive gengivet i forskellige franske regioner, viser også sin værdi under den aktuelle sundhedskrise. Mad er faktisk en af grundene til, at franskmændene stadig har lov til at forlade deres hjem, og størstedelen af distributionsstederne har kunnet opretholdes.

På den anden side bliver det vanskeligere for frivillige at komme på gården og give en hånd, hvilket vil have indflydelse på forårssåningen.

I Rumænien er Emmaus Iasi-gruppen ikke helt specialiseret i landbrug, men i nogle år (*og med støtte fra mange europæiske grupper!*) har de udviklet et landbrugsprojekt på 20 ha. et sted, hvor de dyrker majs, solsikke og lucerne. Salget af disse produktioner er en ekstra indkomst, der viser sig meget nyttig i dag, da Emmaus-butikken er lukket på grund af Covid-19. En del af disse store afgrøder bruges også til at fodre gruppens små husdyr, svin³, kyllinger og kaniner, der supplerer kosten for de tredive, der bor og arbejder i Emmaus samfundet.

I foråret var gruppen begyndt at rydde 2 ha. til brug for produktion til at sælge på markedet. Som andre grupper i Europa, der har udviklet landbrug, er Iasi klar over, hvor nyttigt det er at reducere udgifter og styrke gruppens overlevelse på længere sigt ved at være selvforsynende med en del af maden.

Vi ved, at de seneste beslutninger fra den rumænske regering om karantæne i kollektive virksomheder (*aldershem, men også Emmaus-grupper...*) ikke vil gøre deres opgave lettere; men vi håber, at dette kun vil være midlertidigt.

Forberedelser til morgendagen

Uanset de økonomiske eller sundhedsmæssige beslutninger, der er truffet af de forskellige regeringer, er Emmaus-grupperne i stigende grad opmærksomme på, at ændringer af vores fødevarerindkøbsvaner er en del af løsningen for fremtiden. For nogle er det ved at købe ind hos lokale landmænd, der fortsætter med at levere, for andre er det ved at supplere de traditionelle aktiviteter med landbrug.

Grænserne skal forblive åbne for mennesker, sådan som vores grupper er åbne; men vi ved også, at vi lettere kan komme igennem den aktuelle og de kommende kriser, hvis vi styrker autonomi og solidaritet.

¹ Se billedet side 14!

² efter corona-krisen.

³ jf. forsiden af indeværende blad.

Udsnit af havebruget i Emmaus-Samfundet Clermont de l'Oise
mellem Beauvais og Compiègne i det nordlige Frankrig
(foto: Sidou, medlem af samfundet)

Solidaritet med bøndernes udfordringer med at skabe en bæredygtig verden

- oversat af Sara Grund Sørensen fra
https://www.emmaus-international.org/en/press/press-release/2227-solidarity-with-peasants%E2%80%99-struggles-for-a-sustainable-world.html?fbclid=IwAR2yYkQlxx8xOUF885rnCFMzq4gNswkPW_izGyzIaSgfQYe6UZG0WHV-Dcg

Den nuværende sundhedskrise understreger problemerne ved et økonomisk system som bundet i uholdbart intensivt landbrug, hvilket skaber ulighed og udstødelse. Bønderne, deres kultur og deres arbejde er i fare.

På denne dag (den 17. april - den internationale dag for bøndernes kampe) har Emmaus International understreget udfordringerne ved deres kampe for social og miljømæssig retfærdighed.

Emmaus opfordrer derved regeringer til at fuldt ud implementere, uden yderligere forsinkelse, de Forenede Nationers deklaration om rettigheder for bønder og andre folk som arbejder i landbrugsområder.

Covid-19-sundhedskrisen understreger en alvorlig politisk krise, skabt af et system som producerer ulighed, samt gør de mest udsatte mere udsatte. Alt imens planer for genoprettelse bliver diskuteret blandt de højeste instanser af internationale aktører i håb om at holde store dele af økonomien kørende, bliver der intet sagt om støtte til udsatte arbejdere og bønder.

Uden en hastig reaktion fra regeringerne vil disse dele af befolkningen formentligt blive de mest berørte af situationen, da de allerede står ansigt til ansigt med ekstrem fattigdom overalt i verden – uden støtte i tilfælde af arbejdsløshed, forsikring eller adgang til universel sundhedspleje. Da de på nuværende tidspunkt er tvunget til at isolere sig, betyder det, at de er udsat for en alvorlig mangel på ressourcer, hvilket resulterer i en mangel på adgang til vand, mad og basale serviceydelser, som alt for ofte er økonomisk uoverkommelige.

Derfor er der risiko for en fødevarekrise af dimensioner som ikke er set før, en krise som følger sig til den alvorlige sundhedsrisiko som arbejdere i uformelle sektorer samt bønder i forvejen er udsat for (*som Den Internationale Arbejdsorganisation ILO vurderer det*¹).

Det kan påvirke mindst 113 millioner mennesker, som, ifølge de Forenede Nationers Organisation for Fødevarer og Landbrug – FAO -, allerede inden Covid-19 krisen var udsat for 'alvorlig' fødevareusikkerhed.²

I september 2018 afholdt Emmaus International det første Forum for Alternativer

i samarbejde med nogle af klodens mest sårbare mennesker.

Behovet for at opnå målet om fødevare-suverænitet gennem økologisk landbrug til fordel for de mest udsatte, blev stærkt understreget.

Dette er reflekteret af de konkrete alternativer som blev fremsat hver dag af Emmaus-grupper fra Indien, Bangladesh, Benin og Chile. De inkluderede; at beskytte traditionel såsæd; at afvise intensivt landbrug som udtømmer vandressourcerne; at fremstille gødning og plantebeskyttende midler fra organisk materiale for at undgå at ty til kemiske midler (*og den gæld disse medfører*); samt træning i økologisk landbrug.

Via Campesina³ har markeret den 17. april siden 1996, for at hylde de bønder som den 17. april 1996 blev myrdet i Brasilien på grund af deres deltagelse i De Jordløses Bevægelse (*'The Landless Workers' Movement'*).⁴

I solidaritet med denne årlige begivenhed, tilskynder Emmaus International, at de politiske beslutningstagere fuldt ud implementerer De Forenede Nationers deklARATION om rettighederne for bønder og andre som arbejder i landområder. Denne deklARATION blev vedtaget i december 2018, ikke blot for at undgå svækkelse af fødevareproduktionen og selvforsynende landbrug, men også for at undgå en fødevarekrise med forfærdelige konsekvenser.

1

<https://news.un.org/en/story/2020/04/1061322>

2

<http://www.fao.org/news/story/en/item/1269721/icode/>

3

<https://friebonderlevendeland.com/la-via-campesina/>

4

https://en.wikipedia.org/wiki/Landless_Workers%27_Movement

afsender: Genvej til Udvikling, Skovvej 24, 9510 Arden.

B

